

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

КАФЕДРА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
4 ВС(СП) Методика роботи сімейного педагога
Напрямок підготовки 6.010102 Початкова освіта**

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

КАФЕДРА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

**з науково-методичної та
навчальної роботи**

О.Б. Жильцов

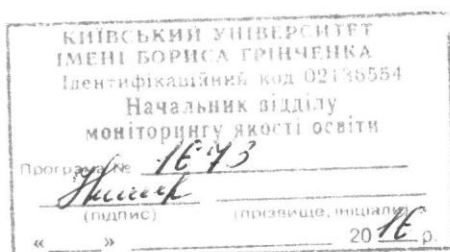
2016 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

1 ВС(СП) Методика роботи сімейного педагога

Напрямок підготовки 6.010102 Початкова освіта

Київ – 2016

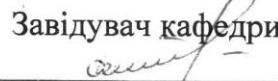
Методика роботи сімейного педагога: роб. навч. прог. [для студ. спеціальності 6.010102 «Початкова освіта»] / уклад. Н. О. Сінельнікова. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016. – 18 с.

Розробник:

Порядченко Леся Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової освіти

Протокол № 2 від 07 вересня 2016 року

Завідувач кафедри початкової освіти
 С.М. Мартиненко

Заступник директора
з науково-методичної та навчальної роботи
 М.А. Машовець

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016 рік
© Педагогічний інститут, 2016 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 0101 Педагогічна освіта	Нормативна	
	Напрямок підготовки 6.010102 Початкова освіта		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): вчитель початкової школи	Рік підготовки	
		4-й	
		Семестр	
		7-й	
Змістових модулів – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «бакалавр»	Лекції	
Загальна кількість години – 72		16 год.	6 год.
		Семінарські	
		12 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		40 год.	64 год.
		Модульний контроль: 4 год.	
		Вид контролю: ПМК	
		Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2, самостійної роботи студента – 2	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є ознайомлення студентів зі змістом, завданнями, функціями, формами, методами і прийомами роботи сімейного педагога з сім'єю.

Завдання курсу:

- ознайомлення з чинними нормативно-правовими документами (Конституцією України, Сімейним кодексом України, Законом України «Про охорону дитинства», Конвенцією ООН «Про права дитини»);
- систематизація уявлень про еволюцію сімейних відносин;
- визначення сутності та змісту базових понять: «сім'я», «нуклеарна сім'я», «бінуклеарна сім'я», «бездітна, малодітна, багатодітна сім'я», «дистантна сім'я» та ін.;
- ознайомлення студентів зі специфікою роботи сімейного педагога;
- визначення змісту, форм та методів роботи сімейного педагога з сім'ями;
- розкриття сутності роботи сімейного педагога з різними типами сімей;
- ознайомлення з особливостями діагностичного супроводу професійної діяльності сімейного педагога.

Курс «Методика роботи сімейного педагога» спрямований на формування у студентів компетентностей:

Загальних:

світоглядної – розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії; збереження та повага до національних духовних традицій сімейного виховання; збереження статусу родини, як основного осередку виховання та розвитку людини;

громадянської – розуміння відповідальності перед суспільством і державою за свою професійну діяльність; здатність робити свідомий соціальний вибір і застосовувати демократичні технології прийняття рішень під час взаємодії з сім'ями;

комунікативної – здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності у процесі взаємодії з сім'ями; здатність працювати у команді задля ефективної співпраці з родиною; вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення під час спілкування з колегами, батьками, дітьми;

інформаційної – здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань щодо особливостей роботи сімейного педагога з сім'єю; здатність до ефективного застосування інформаційних технологій в соціальній і професійній діяльності сімейного педагога; володіння сімейним педагогом комп'ютерною та інформаційною культурою;

науково-дослідницької – володіння науково-дослідними методами під час роботи сімейного педагога; здатність до нестандартних рішень під час вирішення нестандартних завдань, які можуть виникнути у роботі сімейного

педагога;

самоосвітньої – здатність до самостійної діяльності, самоорганізації та саморозвитку сімейного педагога; спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію сімейного педагога; прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху у професійній діяльності сімейного педагога.

Фахових:

організаційної – здатність планувати, організовувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність сім'ї, проектувати індивідуальні траєкторії її розвитку;

психолого-педагогічної – володіння базовими знаннями з психології, педагогіки, уміння їх реалізовувати у професійній діяльності сімейного педагога; поглибити свої знання з сімейної (родинної) педагогіки; здатність враховувати специфіку роботи сімейного педагога з різними категоріями сімей; застосовувати комплекс діагностичних методик для аналізу динаміки розвитку сім'ї; володіння знаннями методик, форм та методів роботи сімейного педагога з батьками;

методичної – застосування в практичній діяльності професійних умінь і навичок для розвитку методичної культури, вирішення професійних завдань сімейної педагогіки; здатність консультувати батьків та дітей, визначаючи конкретні шляхи вирішення проблем, які є в сім'ї, розроблення методичних рекомендацій;

здоров'язбережувальної – здатність раціонально ставитись і берегти власне здоров'я, дбати про фізичне, психічне і соціальне здоров'я дитини та сім'ї, в якій вона виховується;

інтегративної – здатність і готовність поєднувати знання з різних предметів для формування цілісної системи впливу на батьків та дітей; впровадження особистісно орієнтованого та діяльнісно-компетентнісного підходів у процесі роботи з родинами;

творчої – здатність виконувати функцію фасилітатора у сімейних відносинах; готовність кардинально змінювати види діяльності з метою вирішення педагогічних проблем у родині; володіння евристичними вміннями для продукування нових ідей та їх творчої реалізації під час роботи з сім'ями.

Програмними результатами навчання є:

- знання з психології, педагогіки, сімейної педагогіки достатні для успішної реалізації функцій сімейного педагога;
- вміння організовувати методичну роботу та планувати роботу сімейного педагога з різними категоріями сімей;
- здатність застосовувати різні методики у роботі сімейного педагога з метою здійснення діагностичної та корекційної роботи з сім'ями;
- вміння здійснювати пошук і огляд інформації у спеціальних наукових джерелах, використовуючи різноманітні ресурси: періодичні видання, бази даних, веб-сайти, портали тощо;

- здатність аналізувати перспективний досвід педагогів зі специфіки вирішення проблем у сім'ях для подальшого його творчого використання;
- здатність до самоаналізу та самооцінки педагогічних ситуацій, які мають місце в професійній діяльності сімейного педагога;
- здатність аналізувати життєві та освітні ситуації в сім'ї, що потребує соціально-педагогічної підтримки;
- здатність працювати як самостійно, так і в команді, демонструючи якості лідерства, вміння ефективно спілкуватися з сім'ями й досягати очікуваного результату;
- вміння застосовувати сучасні ІКТ, робити презентації (усно/письмово), виконувати творчі завдання.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у студентів **знань** про:

- базові поняття курсу: «сім'я», «нуклеарна сім'я», «бінуклеарна сім'я», «бездітна, малодітна, багатодітна сім'я», «дистантна сім'я»;
- основи сімейної педагогіки як науки і як практичної діяльності;
- специфіку сімейного виховання, стилі спілкування, типові проблеми, які можуть виникати у батьків при неправильному вихованні дітей та шляхи їх вирішення;
- методи, форми, прийоми, особливості соціально-педагогічної роботи сімейного педагога з різними категоріями сімей.

На основі цих знань у студентів мають бути сформовані **вміння**:

- опрацьовувати інформаційні джерела з метою ознайомлення з новітніми технологіями;
- реалізовувати діагностичну, профілактичну, прогностичну, організаційно-комунікативну, правозахисну, соціально-психологічну, соціально-побутову, організаторську функції сімейного педагога;
- діагностувати та корегувати сімейний мікроклімат, стосунки між батьками та дітьми;
- консультувати батьків щодо подолання складностей у стосунках з дітьми;
- аналізувати життєві та освітні ситуації в сім'ї (родині), що потребують соціально-педагогічної підтримки.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СІМЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ

ТЕМА 1. Історія сімейної педагогіки (2 год.)

Історичний аспект розвитку шлюбно-сімейних стосунків. Сімейна педагогіка як частина соціальної педагогіки. Її предмет, завдання. Зв'язок сімейної педагогіки з іншими науками.

Основні поняття теми: соціальна педагогіка, сімейна педагогіка, сім'я, шлюб, шлюбно-сімейні стосунки.

Рекомендована література:

Основна: 4, 5, 6.

Додаткова: 1, 6, 12.

ТЕМА 2. Особливості організації роботи сімейного педагога (4 год.)

Функції сімейного педагога. Форми роботи сімейного педагога з сім'ями. Зміст роботи соціального педагога з проблемними сім'ями. Система роботи сімейного педагога з молододу родиною.

Основні поняття теми: функції сімейного педагога, форми роботи сімейного педагога, проблемна сім'я, молода родина.

Рекомендована література:

Основна: 1, 5, 6.

Додаткова: 1, 5, 9, 10.

Інтернет ресурси: 3, 8, 13.

ТЕМА 3. Характеристика соціально-педагогічної діяльності сімейного педагога (4 год.)

Зміст і структура професійно-етичної культури сімейного педагога. Комунікативні особливості діяльності сімейного педагога. Діяльність сімейного педагога у загальноосвітніх закладах.

Основні поняття теми: професійно-етична культура, професіоналізм, комунікативні особливості, діяльність сімейного педагога.

Рекомендована література:

Основна: 3, 4, 5.

Додаткова: 6, 9, 11.

Інтернет ресурси: 2, 5, 6, 12, 14

ТЕМА 4. Методика сімейного виховання (4 год.)

Умови ефективного сімейного виховання. Завдання, зміст і методика виховання дітей у родині. Методи сімейного виховання: характеристика

методів формування свідомості особистості; характеристика методів формування досвіду поведінки; характеристика методів стимулювання діяльності і поведінки. Методики виховання дитини у домашньому оточенні. Методика проведення соціально-психологічного тренінгу. Сімейне консультування як засіб психологічної корекції взаємин між батьками та дітьми. Особливості підготовки сімейного педагога до роботи з обдарованими дітьми в Україні.

Основні поняття теми: умови ефективного сімейного виховання, методика сімейного виховання, методи сімейного виховання, методи формування свідомості особистості, методи формування досвіду поведінки, методи стимулювання діяльності і поведінки, виховання дитини у домашньому оточенні, розлучені сім'ї.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3, 4, 6.

Додаткова: 1, 2, 6, 8.

Інтернет ресурси: 6, 7.

Змістовий модуль II

**МЕТОДИКА РОБОТИ СІМЕЙНОГО ПЕДАГОГА З РІЗНИМИ
КАТЕГОРІЯМИ СІМЕЙ**

ТЕМА 5. Неповна сім'я як соціальна проблема (4 год.)

Типологія сімей. Типи родин залежно від виконуваних ними функцій. Типології сім'ї на основі особливостей спілкування і міжособистісних стосунків. Типологізація родин на основі аналізу наслідків впливу на формування соціальних навичок дитини (за Л.М. Маценко). Типи сімей в яких виховуються аномальні діти (за В. І. Завіною, А.Й. Григор'євим). Специфіка неповної сім'ї. Класифікація неповних сімей. Благополучні/неблагополучні сім'ї. Специфіка роботи сімейного педагога з неблагополучними сім'ями.

Основні поняття теми: неповна сім'я, монобатьківська сім'я, дезорганізація сімейного життя, розлучена сім'я, правовий статус самотніх батьків.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4, 5.

Додаткова: 1, 3, 5, 6, 10.

Інтернет ресурси: 1, 6, 8, 11.

ТЕМА 6. Види неповних сімей (2 год.)

Характеристика розлучених сімей та їх вплив на виховання дитини.

Типи взаємостосунків розлученого подружжя. Методика вивчення дітей із розлучених сімей. Характеристика напівсирітських сімей. Характеристика позашлюбних сімей. Характеристика дистанційних сімей. Материнські неповні сім'ї. Батьківські неповні сім'ї. Проблеми неповних сімей. Вплив сім'ї на формування характеру дитини.

Основні поняття теми: неповна сім'я, розлучені сім'ї, напівсирітські сім'ї, позашлюбні сім'ї, дистанційні сім'ї, материнські неповні сім'ї, батьківські неповні сім'ї.

Рекомендована література:

Основна: 2, 3, 4.

Додаткова: 1, 2, 6.

Інтернет ресурси: 1, 2, 3, 12.

ТЕМА 7. Виховний потенціал сім'ї (4 год.)

Функції сучасної сім'ї. Депривація батьківської/материнської любові та її наслідки. Стили батьківського впливу. Порушені стилі батьківської/материнської любові. Типологія батьківства/материнства. Проблеми сімейних стосунків. Особливості та перспективи розвитку сучасної родини.

Основні поняття теми: неповна сім'я, депривація батьківської/материнської любові, батьки, в яких велика потреба опікувати дитину, батьки, в яких превалює потреба навчати, гіпопротекція, емоційне відторгнення, ліберальний стиль виховання, опіка, гіперопіка, прийняття, відчуження.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 5.

Додаткова: 1, 6, 10.

Інтернет ресурси: 4, 6, 9, 10.

ТЕМА 8. Специфіка вирішення проблем в різних типах сімей (2 год.)

Проблеми сімей: психолого-педагогічні, соціально-економічні. Психологічний клімат в сім'ях. Специфіка роботи сімейного педагога з різними типами родин (благополучні, неблагополучні, зовні благополучні, сім'ї групи ризику). Соціально-педагогічна робота в закладах інтернатного типу.

Основні поняття теми: материнська та батьківська неповні сім'ї, напівсирітська, позашлюбна, прийомна, дистанційна сім'ї, благополучні,

неблагополучні, зовні благополучні, сім'ї групи ризику, психологічний клімат.

Рекомендована література:

Основна: 2, 4, 6.

Додаткова: 1, 2, 4, 6, 11.

ТЕМА 9. Соціально-педагогічна робота з сім'єю, яка виховує дитину з обмеженими можливостями (2 год.)

Соціально-педагогічна робота з сім'єю, яка виховує дитину з обмеженими можливостями. Періоди, які протікають у психологічному стані батьків, що викликані народженням дитини з обмеженими можливостями. Відношення батьків до дітей з обмеженими можливостями. Проблеми: пов'язані з недоліками фінансового і матеріального забезпечення; інформаційного забезпечення; нормативно-правового забезпечення; проблеми освіти; спілкування. Рівень соціально-рольової адаптації сім'ї. Вирішенні проблем виховання й розвитку дитини з обмеженими можливостями.

Основні поняття теми: сім'я, дитина з обмеженими можливостями, стан стресу, перехід стресового стану в негативізм, усвідомлення реальності, емоційне полегшення, соціально-рольова адаптація сім'ї.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4, 6.

Додаткова: 1, 7, 10.

Інтернет ресурси: 1, 2, 3, 13.

4. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
		Денна форма					Заочна форма			
		Усього	у тому числі				Усього	у тому числі		
			Лекцій	Семінарських	С. р.	МКР		Лекцій	Семінарських	С. р.
Змістовий модуль I Теоретичні основи сімейної педагогіки										
1	Тема 1. Історія сімейної педагогіки	7	2		5		5			5
2	Тема 2. Особливості організації роботи сімейного педагога	14	2	2	10		2	2		
3	Тема 3. Характеристика соціально-педагогічної діяльності сімейного педагога	11	2	2	7		5			5
4	Тема 4. Методика сімейного виховання	4	2	2			12	2		10
5	Модульний контроль	2				2				
6	Разом за зміст. модулем 1	38	8	6	22	2	24	4	-	20
Змістовий модуль II Методика роботи сімейного педагога з різними категоріями сімей										
7	Тема 5. Неповна сім'я як соціальна проблема	4	2	2				2		10
8	Тема 6. Види неповних сімей	8	2		6					10
9	Тема 7. Виховний потенціал сім'ї	4	2	2						10
10	Тема 8. Специфіка вирішення проблем в різних типах сімей	2	2						2	7
11	Тема 9. Соціально-педагогічна робота з сім'єю, яка виховує дитину з обмеженими можливостями	14		2	12					7
12	Модульний контроль	2				2				
13	Разом за зміст. модулем 2	34	8	6	18	2	48	2	2	44
Усього годин		72	16	12	40	4	72	6	2	64

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Особливості організації роботи сімейного педагога	2
2	Характеристика соціально-педагогічної діяльності сімейного педагога	2
3	Методика сімейного виховання	2
4	Сучасна сім'я та проблеми сімейних стосунків	2
5	Правові аспекти діяльності сімейного педагога	2
6	Соціально-педагогічна робота з сім'єю, яка виховує дитину з обмеженими можливостями	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1	Особливості організації роботи сімейного педагога. Складіть (на папері) карту знань з навчального матеріалу на тему «Форми роботи сімейного педагога з сім'ями»	5	10
2	Характеристика соціально-педагогічної діяльності сімейного педагога. Складіть «Звіт етичних законів сімейного педагога». Визначте складові успіху його діяльності	10	10
3	Види неповних сімей. На сайті <u>Міністерства соціальної політики</u> відзначається тенденція щодо зменшення кількості дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Визначте найбільш поширені форми їх виховання. Інформацію подайте у вигляді есе	7	5
4	Виховний потенціал сім'ї. Охарактеризуйте основні пріоритети державної політики у сфері захисту прав дітей та подайте їх у вигляді схеми чи таблиці	6	5
5	Соціально-педагогічна робота з сім'єю, яка виховує дитину з обмеженими можливостями. Сформулюйте принципи соціально-педагогічної роботи з родиною, в якій виховується дитина з обмеженими можливостями у вигляді карти знань	12	10
	Разом	40 год.	40 бал.

7. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) за джерелом інформації:

– *словесні*: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint, Prezi – презентація), пояснення, розповідь, бесіда, дискусія;

– *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація за допомогою мультимедійної дошки;

– *практичні*: вправи, моделювання ситуацій, вирішення проблемних завдань.

2) За логікою передачі й сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійного мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії, пізнавальні ігри, створення ситуації пізнавальної новизни, створення ситуації зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

8. Методи контролю

Тестовий контроль, модульні контрольні роботи, самооцінка і самоаналіз.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Макс. сума балів	Сума	
Форми роботи	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2							
Лекції	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9			
	1	1	1	1	1	1	1	1				8
Семін. заняття		11	11	11	11		11		11	66		
Самост. робота	5	10	10			5			10	40		
МКР	25				25					50		
	164:100 = 1,6 РК – 1,6										164	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Значення оцінки</i>	<i>Оцінка за шкалою Університету</i>	<i>За національною шкалою</i>
A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими, незначними недоліками	90–100 балів	відмінно
B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	82–89 балів	
C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	75–81 балів	добре
D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	69–74 балів	
E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	60–68 балів	задовільно
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	35–59 балів	
F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	1–34 балів	незадовільно

10. Методичне забезпечення

- опорні конспекти лекцій;
- мультимедійні презентації;
- навчальні посібники (друкований та електронний варіанти);
- робоча навчальна програма;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.

11. Рекомендована література

Основна:

1. Актуальні проблеми соціальної сфери : [збірник наукових робіт викладачів і студентів / за заг. ред. Н. П. Павлик]. – Житомир : Вид-во Житомирського державного ун-ту ім. І. Франка, 2015. – Вип. 4. – 158 с.
2. Докторович М. О. Соціально-педагогічна робота з дітьми з неповних сімей : навч.-метод. посіб. / М. О. Докторович. – К. : Ленвіт, 2010. – 152 с.
3. Коваль Л. Г. Соціальна педагогіка : навч. посібник / Л. Г. Коваль [та ін.] ; Київський ун-т ім. Т. Шевченка, Український держ. центр соціальних служб для молоді. – К. : ІЗМН, 1997. – 392 с.
4. Маценко Л. М. Педагогіка сімейного виховання : навч. посіб. – Вид. 2-ге, доп., перероб. / Л. М. Маценко. – К. : НАКККиМ, 2011. – 293 с.
5. Соціальна педагогіка : навч. посібник / О. В. Безпалько, І. Д. Зверєва, Т. Г. Веретенко ; за ред. О. В. Безпалько. – К. : Академвидав, 2013. – 312 с.
6. Соціальна педагогіка : підручник. – 4-те вид. виправ. та доп. / За ред. проф. А. Й. Капської. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 488 с.

Додаткова:

1. Архипова С. П. Соціальна педагогіка : навчально-метод. посібник / С. П. Архипова, Г. Я. Майборода. – Черкаси-Ужгород, 2002. – 154 с.
2. Бесіди з батьками молодших школярів / автор-упоряд. О. Є. Гордійчук. – К. : Шкільний світ, 2010. – 112 с.
3. Григор'єв А.Й., Завіна В.І. Психолого-педагогічна діагностика. – К. : Преса України, 2005. – 448 с.
4. Дано О. А. Батьки – друзі, помічники, порадики... / О. А. Дано // Розкажіть онуку : Часопис. – 2013. – № 13/14. – С. 3–12.
5. Консультування сім'ї [метод. поради для консультування батьків]. – Ч. 2 / Держ. центр соц. служб для молоді, АПН України, Ін-т проблем виховання ; Ред. В. Г. Постовий. – К. : ДЦССМ, 2003. – 303 с.

6. Кузьмінський А. І. Педагогіка родинного виховання : навч. посібник / А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. – К. : Знання, 2006. – 234 с.
7. Максимович О. М. Особливості виховання дітей із розлучених сімей : навч.-метод. посібник / О. М. Максимович, В. Г. Постовий. – К. : Держсоцслужба, 2005. – 140 с.
8. Мартиненко С. М. Вивчення особистості молодшого школяра засобами педагогічної діагностики [навч.-метод. посіб.] : реком. Вченою радою Київського університету імені Бориса Грінченка / С. М. Мартиненко, М. Д. Осколова ; рецензенти : В. І. Бондар, Н. М. Бібік. – К. : Київський ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 144 с.
9. Педагогіка сімейного виховання: теорія і методика : навч. посіб. для студ. пед. ун-тів / Уман. держ. пед. ун-т ім. П. Тичини, Каф. соц. педагогіки та історії педагогіки [уклад. : С. С. Заєць, Т. В. Кравченко]. – Умань : Жовтий О. О., 2011. – 127 с.
10. Савченко О. Я. Виховний потенціал початкової освіти : посіб. для вчителів і методистів почат. навчання / О. Я. Савченко. – К. : Богданова А. М., 2009. – 226 с.
11. Соціально-педагогічна та соціальна робота з різними категоріями клієнтів : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Н. П. Краснова, Л. П. Харченко, В. М. Пігіда, Я. І. Юрків ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2010. – 408 с.
12. Федяєва В. Л. Сімейна педагогіка : хрестоматія / В. Л. Федяєва ; М-во освіти і науки України, Херсон. держ. ун-т. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2007. – Т. 1. – 448 с.

Інтернет ресурси :

1. Благополуччя дітей. Український фонд [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ccf.org.ua/>
2. Державний інститут розвитку сім'ї та молоді [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dipsm.org.ua/>
3. Конвенція про права дитини [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_021
4. Макаренко А. С. Книга для батьків [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mirknig.com/2013/12/31/kniga-dlya-batkv.html>
5. Мартиненко С. М. Поради батькам учнів початкової школи: як подолати стрес і діяти в критичних ситуаціях [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/4448>
6. Мартиненко С. М. Педагогічна взаємодія вчителя початкових класів і батьків першокласників: у запитаннях і відповідях [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/4149>
7. Мартиненко С. М. Сучасна сім'я. Міждисциплінарний портрет [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/4376>

8. Мартиненко С. М. Педагогіка сім'ї в контексті освітніх пріоритетів України і Білорусії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3082>
9. Міністерство соціальної політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mlsp.gov.ua/>
10. Мудрость воспитания: книга для родителей [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://spisok-literaturi.ru/details/mudrost-vospitaniya-kniga-dlya-roditeley_26436.html
11. Робота з батьками [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://javchitjel.webnode.com.ua/robota-z-batkami/>
12. Сімейний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>
13. Справи сімейні. Всеукраїнська газета [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://familytimes.com.ua/>
14. Сабол Д. М. Доросла розмова про дитячу самотність [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3365>

Разом: 72 год., із них: лекцій – 16 годин, семінарські заняття – 12 годин, самостійна робота – 40 годин, модульний контроль – 4 години

Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II				
Назва модуля	Теоретичні основи сімейної педагогіки				Методика роботи сімейного педагога з різними категоріями сімей				
Кількість балів за модуль	87 балів				77 бали				
Теми	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Лекції 16 год. (8 б.)	Історія сімейної педагогіки	Особливості організації роботи сімейного педагога	Характеристика соціально-педагогічної діяльності сімейного педагога	Методика сімейного виховання	Неповна сім'я як соціальна проблема	Види неповних сімей	Виховний потенціал сім'ї	Специфіка вирішення проблем в різних типах сімей	–
Семінарські заняття 12 год. (66 б.)	–	Особливості організації роботи сімейного педагога	Характеристика соціально-педагогічної діяльності сімейного педагога	Методика сімейного виховання	Сучасна сім'я та проблеми сімейних стосунків	–	Правові аспекти діяльності сімейного педагога	–	Соціально-педагогічна робота з сім'єю, яка виховує дитину з обмеженими можливостями
Самостійна робота 40 год. (40 б.)	5 б.	10 б.	10 б.	–	–	5 б.	–	–	10 б.
Види поточного контролю	МКР № 1 – 25 балів				МКР № 2 – 25 балів				
Підсумковий контроль	Всього – 164 бали, коефіцієнт – 1,64 Залік								

